

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Fælleserklæring mellem Erhvervs- og Vækstministeriet/Erhvervsstyrelsen og Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel om eksportkontrol af dual-use produkter og teknologi

Formål

Formålet med nærværende fælleserklæring mellem Erhvervs- og Vækstministeriet/Erhvervsstyrelsen og Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel om eksportkontrol i Grønland (herefter Erklæringen) er at aftale strukturen for Kongeriget Danmarks varetagelse af de internationale eksportkontrolforpligtelser i forbindelse med eksport af uran og øvrige dual-use produkter fra Grønland. Dual-use produkter er produkter med dobbelt anvendelse, dvs. produkter og teknologi, der udover en civil anvendelse også kan anvendes til udvikling og produktion af konventionelle våben, af nukleare, kemiske eller biologiske masseødelæggelsesvåben samt fremføringsmidler hertil.

Kongeriget Danmarks internationale forpligtelser i forhold til eksportkontrol af dual-use produkter følger af FN's Sikkerhedsråds Resolution 1540/2004 om ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben til ikke-statslige aktører og Kongeriget Danmarks medlemskab af de fire internationale eksportkontrolregimer Nuclear Suppliers Group, Australien Gruppen, Wassenaar Arrangementet, Missile Technology Control Regime og Zangger-komiteen. Gennem medlemskabet af disse regimer er Kongeriget Danmark forpligtet til at overholde eksportkontrolregimernes regulering, herunder at føre kontrol med eksport af dual-use produkter og teknologi.

Eksportkontrol af dual-use produkter og teknologi har til formål at sikre, at sensitive produkter og teknologi ikke falder i de forkerte hænder og dermed medvirker til udvikling og spredning af masseødelæggelsesvåben, eller eksporteres til lande, der udgør en risiko for den internationale sikkerhed og stabilitet.

Præambel

Med Erklæringen er parterne enige om i fællesskab at etablere en dansk-grønlandsk struktur for et eksportkontrolsystem til at varetage dual-use eksportkontrolforpligtelserne i Grønland. Strukturen er baseret på samarbejde, gensidig respekt og ligeværd, hvor efterlevelse af eksportkontrolforpligtelser er en fælles opgave for Erhvervs- og Vækstministeriet/Erhvervsstyrelsen og Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel. Erklæringen ændrer ikke på den gældende kompetencefordeling mellem Danmark og Grønland.

Danmarks implementering af eksportkontrolforpligtelserne sker gennem en EU-forordning (Rådets forordning nr. 428/2009 om en fællesskabsordning for kontrol med udførsel, overførsel, mæglervirksomhed og transit i forbindelse med produkter med dobbelt anvendelse med senere ændringer – herefter dual-use forordningen) samt en dansk bemyndigelseslov (LBK nr. 635/2011

om lov om anvendelsen af visse af Den Europæiske Unions retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v.) og tilhørende bekendtgørelse (BEK nr. 475/2005 om kontrol med udførslen af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse ("dual-use") og kontrol med ydelse af teknisk bistand). Den gældende regulering gælder ikke for Grønland. Udenrigsministeriet er ansvarligt for Kongeriget Danmarks deltagelse i de internationale eksportkontrolregimer, mens Erhvervsstyrelsen i medfør af den danske bemyndigelseslov er udpeget som kompetent myndighed for eksportkontrol af dual-use produkter i Danmark.

Regeringen har til hensigt at fremsætte lovforslag om eksportkontrol af dual-use produkter og teknologi i Grønland. Formålet med lovforslaget er at gennemføre bestemmelser gældende for Grønland, der gennemfører de internationale forpligtelser svarende til bestemmelserne i dual-use forordningen og bemyndigelseslovens bestemmelser om teknisk bistand og transport. Ligeledes vil lovforslaget indeholde krav om tilladelse til udførsel af uran- og thoriummalme og koncentrationer heraf i fastsatte koncentrationer, svarende til den regulering af eksport af malme med nukleart indhold, som er gældende i EURATOM eller i lande som USA, Canada og Australien. Lovforslaget vil indeholde en bemyndigelse til erhvervs- og vækstministeren til at fastsætte regler om nærmere formkrav til ansøgninger og tilladelser samt om løbende ændringer af regelgrundlaget som følge af ændringer af dual-use forordningens kontrolliste, der som udgangspunkt revideres en gang årligt. Inden erhvervs- og vækstministeren fastsætter nye regler og formkrav til ansøgninger og tilladelser samt om løbende ændringer af regelgrundlaget som følge af ændringer af dual-use forordningens kontrolliste, skal disse sendes i høring i Naalakkersuisut.

De klagemuligheder over afslag på ansøgning om tilladelse, der findes i den danske lovgivning, skal tilsvarende indgå i lovforslaget om eksportkontrol af dual-use produkter og teknologi i Grønland.

Naalakkersuisut har til hensigt at fremsætte beslutningsforslag til rigslovgivning, som vedrører Grønland, til udtalelse i Inatsisartut. Naalakkersuisut har endvidere til hensigt at gennemføre den nødvendige regulering på overtagne sagsområder med relevans for eksportkontrol i Grønland.

Der tages forbehold for den efterfølgende politiske godkendelsesproces i Folketinget og Inatsisartut af lovgivningen til implementering af et eksportkontrolsystem for dual-use produkter og teknologi i Grønland. Erklæringen indgås i tilknytning til samarbejdsaftalen mellem regeringen og Naalakkersuisut vedrørende de særlige udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitiske forhold, der knytter sig til udvinding og eksport af uran og andre radioaktive stoffer i Grønland.

Opgavefordeling i den dansk-grønlandske myndighedsstruktur for eksportkontrol af dual-use produkter i Grønland

1. Dansk-grønlandsk myndighedsstruktur

1.1. Erhvervsstyrelsen er kompetent myndighed for eksportkontrol af dual-use produkter og teknologi og træffer i den forbindelse afgørelse om, hvorvidt der kan gives tilladelse eller skal gives afslag på en ansøgning om eksport af dual-use produkter og teknologi. Inden afgørelse høres Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel, jf. punkt 2.5. Erhvervsstyrelsen forestår den fornødne administrative opdatering af regelgrundlaget, herunder vedtagelse af ændringer af EU's kontrolliste.

- 1.2. Erhvervsstyrelsen etablerer og driver, i samarbejde med Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel, et effektivt eksportkontrollsystem i Grønland, der opfylder de internationale eksportkontrollforpligtelser for dual-use produkter og teknologi. Herved udnyttes kompetencen i det allerede opbyggede danske eksportkontrollsystem, og ressourceforbruget hos både danske og grønlandske myndigheder mindskes.
- 1.3. Erhvervsstyrelsen samarbejder herudover med styrelsens samarbejdspartnere i Udenrigsministeriet (UM), Politiets Efterretningstjeneste (PET), Forsvarets Efterretningstjeneste (FE), og Forsvarets Materiel- og Indkøbstjeneste (FMI) om den praktiske gennemførelse af eksportkontrollforpligtelserne i Grønland, jf. punkt 4.
- 1.4. De grønlandske toldmyndigheder bistår Erhvervsstyrelsen med at varetage opgaver vedrørende kontrolprocedurer i forhold til eksport af dual-use produkter, jf. punkt 3.

2. Sagsbehandling af ansøgninger om tilladelse til eksport af dual-use produkter m.v.

- 2.1. Ansøgninger indsendes digitalt på Grønlands Selvstyres erhvervsportal, hvorfra de automatisk videresendes til Erhvervsstyrelsen. Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel afholder udgifterne til fornøden udbygning af erhvervsportalen.
- 2.2. Erhvervsportalen genererer umiddelbart og automatisk en kvittering for modtagelsen af ansøgningen med Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel som afsender. Kvitteringen videresendes automatisk af Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel til Erhvervsstyrelsen. Kvitteringen vil ligesom den endelige tilladelse bære logoet for Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel.
- 2.3. Erhvervsstyrelsen sagsbehandler ansøgningen og hører herunder PET og FE og i visse typer sager, hvori der er behov for teknisk vurdering, FMI.
- 2.4. Erhvervsstyrelsen hører UM i relevante sager. Desuden høres UM i alle ansøgninger om eksport af nukleare materialer udvundet i Grønland med henblik på at påse, at der er indgået en mellemstatslig modtagerstatsaftale, jf. punkt 7 i fælleserklæring mellem Udenrigsministeriet og Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel om sikkerhedskontrol med nukleare materialer.
- 2.5. Inden Erhvervsstyrelsen træffer endelig afgørelse, høres Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel om den påtænkte afgørelse og beslutningsgrundlaget herfor.
- 2.6. Erhvervsstyrelsen afgør herefter, om der kan gives tilladelse eller skal gives afslag til eksportansøgningen.

2.7. Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel udsteder eksporttilladelsen eller eventuelt afslag på tilladelse efter skabelon for afgørelsen fra Erhvervsstyrelsen med kopi til Erhvervsstyrelsen.

3. Kontrolprocedurer i forbindelse med eksportkontrol

3.1. Erhvervs- og vækstministeren fastlægger i koordination med naalakkersuisoq for finanser kontrolsteder, der behandler eksportangivelser for dual-use produkter.

3.2. De grønlandske toldmyndigheder bistår Erhvervsstyrelsen med at føre kontrol med eksport af dual-use produkter i overensstemmelse med de regler, som fastlægges i den kommende regulering om eksportkontrol af dual-use produkter og teknologi i Grønland.

3.3. De grønlandske toldmyndigheder underretter Erhvervsstyrelsen og Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel, hvis toldmyndighederne hindrer en eksport af dual-use produkter.

4. Elektronisk system for administration af dual-use sager for Grønland m.v.

4.1. Erhvervsstyrelsen udbygger sit bestående eksportkontrolsystem, så det kan fungere som et elektronisk sags- og dokumenthåndteringssystem, der gør det muligt at modtage og registrere ansøgninger om eksport af dual-use produkter eller teknologi separat for Grønland, styre behandlingen af dokumenter, distribuere breve, arkivere data samt fremsøge eventuelle dokumenter. Systemet skal også muliggøre, at der kan udtrækkes data med henblik på statistik over sager vedrørende Grønland.

4.2. Erhvervsstyrelsen udbygger og driver i koordination med Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel en hjemmeside med information om dual-use eksportkontrol, regler, ansøgningsprocedurer m.v., der kommer til at ligge på Grønlands Erhvervsportal. Hjemmesiden baseres på Erhvervsstyrelsens bestående hjemmeside.

5. Kontrolindsats over for grønlandske virksomheder

5.1. Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel varetager efter nærmere aftale med Erhvervsstyrelsen på vegne af Erhvervsstyrelsen opgaver med kontrol af grønlandske virksomheder med det formål at undersøge, om den berørte virksomhed har fornødent kendskab til og interne procedurer for eksportkontrol, og om virksomheden er i besiddelse af og har udfyldt de fornødne handelsdokumenter korrekt. Kontrolbesøg omfatter anmeldte besøg med passende mellemrum.

5.2. Erhvervsstyrelsen foretager anmeldte kontrolbesøg med passende mellemrum. Ved kontrolbesøg orienterer Erhvervsstyrelsen de grønlandske myndigheder forud herfor og anmoder disse om at deltage. Det er normal procedure, at grønlandske myndigheder deltager i kontrolbesøg for at styrke samarbejde og vidensdeling.

- 5.3. Ved et kontrolbesøg foretaget af Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel udarbejder Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel en rapport af hvert kontrolbesøg, der sendes til Erhvervsstyrelsen. Erhvervsstyrelsen udarbejder på baggrund af besøgsrapporten og i koordination med Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel en eventuel opfølgingsplan. Rapporten og en eventuel opfølgingsplan sendes til virksomheden af Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel med kopi til Erhvervsstyrelsen.
- 5.4. Ved et kontrolbesøg foretaget af Erhvervsstyrelsen udarbejder Erhvervsstyrelsen en kontrolrapport og efterfølgende i koordination med Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel en eventuel opfølgingsplan. Rapporten og en eventuel opfølgingsplan sendes til virksomheden af Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel med kopi til Erhvervsstyrelsen.
- 5.5. Bestemmelser om foranstaltninger relateret til eksportkontrol af dual-use produkter og teknologi over for virksomheder og personer i Grønland fastsættes i den kommende regulering svarende til dem, der gælder for danske virksomheder og personer.

6. Fælles informationsindsats over for grønlandske virksomheder.

- 6.1. Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel iværksætter i samarbejde med Erhvervsstyrelsen en generel informationsindsats over for grønlandske virksomheder om regelsættet om eksport af dual-use produkter og teknologi. Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel identificerer eventuelle grønlandske virksomheder, der er omfattet af – eller potentielt set er omfattet af eksportkontrol af – dual-use produkter og teknologi.

7. Deltagelse i internationale institutioner på eksportkontrolområdet

- 7.1. Udenrigsministeriet er som Rigsmyndighed overordnet ansvarlig for Kongeriget Danmarks deltagelse i eksportkontrolregimerne. Erhvervsstyrelsen og Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel er enige om, at begge parter indenfor rammerne af rigets deltagelse i mellemstatslige organisationer har mulighed for at deltage i møderne i de internationale eksportkontrolregimer Nuclear Suppliers Group, Australien Gruppen, Wassenaar Arrangementet og Missile Technology Control Regime, selvom den anden part ikke ønsker at være repræsenteret på mødet.

Grønland den 21/1-16

Randi Vestergaard Ewaldsen
Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked
og Handel

Danmark den 26/1-16

Troels Lund Poulsen
Erhvervs- og Vækstminister